

ÖĞRETMEN ÇALGISI OLARAK GİTAR KULLANIMININ İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİ BAŞARISINA ETKİSİ

Soner ULUOCAK

Hacettepe Üniversitesi, Ankara Devlet Konservatuvarı, Ankara.

Enver TUFAN

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi A.B.Dalı, Ankara.

Özet

Bu araştırma, öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının, ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkisini ölçmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, Ankara ili Çankaya ilçesi Milli Eğitim Bakanlığına bağlı üç ayrı ilköğretim okulunda eğitim görmekte olan 178 altıncı sınıf öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Çalışmada, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel yöntem kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Bilişsel Başarı Testi” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve Student’s t testi kullanılmıştır. Deneysel uygulama altı hafta sürmüştür. Deneysel uygulamada deney grubunda öğretmen çalgısı olarak gitar, kontrol grubunda ise öğretmen çalgısı olarak blokflüt kullanılmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda; “Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesinde hedeflenen bilişsel davranışları kazanmada deney grubu öğrencileri lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Gitar, Öğretmen Çalgısı, Müzik Dersi Başarısı.

THE EFFECT OF GUITAR USE AS TEACHER’S INSTRUMENT ON MUSIC CLASS ACHIEVEMENT OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Abstract

This study was carried out to determine the effects of guitar use as a teacher instrument on the music class achievement of primary school students. The research was performed among 178 sixth grade students of three primary schools of Ministry of National Education in Çankaya district of Ankara in the fall term of 2007-2008 academic year. Pre-post test control group experimental design was used in the study. As a data collection instrument, “Cognitive Achievement Test” that was developed by researchers has been used. In order to analyze the

data gathered frequency (f), percentage (%), mean (\bar{X}) and Student's t test were used. The experiment was conducted for six weeks. During the research, guitar was used as teacher's instrument for the experiment group and recorder was used for the control group. As a result, it was determined that there was a significant difference on behalf of the experiment group in gaining cognitive behaviors targeted in the "Speed, Density and Expression in Music" chapter. In the research statistical significance level was accepted as .05.

Keywords: Guitar, Teacher's Instrument, Music Class Achievement.

1. Giriş

İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı Genel Açıklamalarının 22. maddesinde, müzik dersinde çalgı kullanımı ile ilgili olarak şöyle denilmektedir: Madde 22: "Derslerin işlenişi, kesinlikle, müzik yapma (söyleme, çalma, yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır" (MEB İlköğretim Okulları Müzik Dersi Öğretim Programı, 1994:6).

Bu maddede de belirtildiği gibi ilköğretimde müzik dersinin işlenişi, "müzik yapma" temeli üzerine oturmaktadır. "Müzik yapma" eyleminin boyutlarından birisi ise öğretmenin derste çalgısını kullanmasıdır.

İlköğretim müzik eğitiminde, "çalgi, hem bir öğretim aracı hem de bir eşlik aracıdır. Müzik öğretmeni sesini kullanırken ya da öğrencilerine şarkı söyletirken, çalgısını mutlaka kullanmak zorundadır. Çünkü; çalgı, müzik eğitiminin her aşamasında, öğrenmenin istenilen nitelikte gerçekleşmesini sağlayan en önemli araçtır" (Küçüköncü, 2006:7). Özdemir'e (2002) göre çalgının olmadığı ders ortamlarında, müzik eğitiminin hedeflerine ulaşmak ciddi anlamda bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

"Öğretmenin derste kullanacağı çalgı, öğretmen ve öğrencinin hem kendi durumlarına hem görevlerine hem de sekiz yıllık genel müzik öğretiminin akışına ve aşamalarına uygun olmalıdır". İlköğretimde müzik öğretiminin temel çalgısı konusuna "çalginın temel müziksel görevleri/işlevleri" açısından bakıldığında, çalgının çeşitli temel müziksel görev ve işlevlerinin olduğu ve bunların dörde ayrıldığı görülür:

1. Ritimsel Görevler / İşlevler
2. Ezgisel Görevler / İşlevler
3. Renksel / Tınısal Görevler / İşlevler
4. Armonisel Görevler / İşlevler" (Uçan, 1999:27).

Müzik öğretmenliğinde, bu görevler ve işlevler doğrultusunda çeşitli çalgılar kullanılmaktadır. Bunlar piyano, elektronik org, blokflüt, gitar, bağlama, ud, keman ve mandolin gibi çalgılardır. Bu çalgılardan blokflüt, sahip olduğu bazı özellikler nedeniyle ilköğretim müzik eğitiminde en çok kullanılan çalgıdır.

Ünal'a (1987) göre blokflüt, toplu ve bireysel olarak öğrenmeye elverişli olması, ucuz olması, kolay taşınır olması, insan sesine en yakın tınıyı vermesi, dıştan ve içten duymayı sağlayarak iyi bir kulak eğitimi aracı ve gerçek bir sanat çalgısı olması bakımından işlevselliği olan bir araçtır (Akt. Kocabaş, 1995).

"Sürekli bir tınısının olması, insan sesinin bir devamı olarak görülmesi, ezgi çalgısı olması, tek çalındığı süre içinde akord sorununun olmaması, grupla ya da başka çalgılarla birlikte çalındığı zaman akordun ve seslerin temizliğinin önem kazanması nedeniyle soluğu ayarlama, bazı delikleri gölgeleme olanağına sahiptir. Ayrıca, blokflüt, çalması daha güç olan ve yetenek isteyen artistik çalgılara geçmeden önce iyi bir hazırlayıcı olarak bilinmektedir." (Kocabaş, 1995:8).

Kıvrak (2003) ise blokflütün öğretiminin, çalınmasının ve kullanımının son derece kolay ve rahat olduğunu, bu açılarından bakıldığında müzik eğitimi çalgısı olarak önemli üstünlüklerinin olduğunu söylemektedir. Ne var ki; müzik öğretiminin çalgısı olarak birçok avantaja sahip olan blokflütün ilköğretim müzik eğitiminde kullanılmasında birtakım zorluklar yaşanmaktadır. Örneğin;

"Blokflüt çalarken şarkı söyleyemezsiniz. Ya blokflüt çalacaksınız, ya da şarkı söyleyeceksiniz. İkisini aynı anda yapmak fiziksel olarak mümkün değildir. Şarkı söylemeden ve söyletmeden yapılan müzik eğitimi de "eksikli" bir müzik eğitimidir. Blokflüt ile toplu çalmada ciddi bir ses temizliği sorununun yaşanacağı da açıktır" (Kıvrak, 2003:1).

Picerno (1970), Bryson, E. F. (Akt. Giles ve Frego, 2004) ve Coffman'ın (1987) yaptığı araştırmalar; müzik derslerinin odağının şarkı söylemek olduğunu ortaya koymaktadır. Şarkı öğretiminin daha etkili yapılması, müzik öğretiminin de etkililiğini artıracaktır. Blokflütle yapılan derslerin en olumsuz yanlarından birisi de öğretmenin, çalarken şarkı söyleyememesidir. Oysa öğretmen, gitar çalarken sesini de kullanabilir ve hem çalıp hem de söyleyerek daha etkili bir şarkı öğretimi yapabilir.

Gitar, bir öğretmen çalgısının temel işlevleri göz önünde bulundurulduğunda, "ritimsel, ezgisel, tınısal ve armonisel" tüm işlevlere sahip bir çalgıdır. Kıvrak'a (2003) göre klasik gitar, taşınabilir piyano olarak nitelendirilebilir. Piyano ile çalınabilen pek çok eser gitarla da çalınabilir. Çok pahalı bir çalgı değildir. Okul şarkıları için olağanüstü güzellikte bir eşlik çalgısı olduğu gibi, çocukların ve gençlerin büyük ilgi gösterdiği günümüz popüler müziklerinin de gözde çalgısıdır.

Erdoğan (2007) yaptığı araştırmada, gitarın piyano gibi bir görev üstlenerek, bir eşlik çalgısı olarak kullanılabileceği sonucuna varmıştır. Akbulut (2001) ise öğrencilerin işitsel becerilerini geliştirerek, armoniyi hissetmelerini sağlayan bir çalgı olduğunu belirtmektedir. Gitar, zengin bir ses rengi imkanına sahip olduğundan değişik tınılar elde edilerek, çalınan şarkılar farklı efektlerle zenginleştirilebilir. Üç buçuk oktavlık ses genişliğine sahip olmasıyla da piyano için yazılmış bazı parçaların ve eşliklerin gitara uyarlanıp çalınmasına olanak sağlar.

Sayılan bu özellikleriyle gitarın etkin bir biçimde kullanılabilen bir öğretmen çalgısı olduğu düşünülmektedir.

1.1. Problem Cümlesi

İlköğretim 6. sınıf Müzik Dersi “Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesinin konularının öğretiminde, öğretmen çalgısı olarak gitarın kullanıldığı deney grubu ile blokflütün kullanıldığı kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarıları arasında anlamlı farklılıklar var mıdır?

1.2. Altproblemler

1. Deney ve kontrol gruplarının öntest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Kontrol grubunun öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Deney grubunun öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Deney ve kontrol gruplarının sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.3. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programının, III. Kademe 6. sınıf “Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesiyle,
2. 2007-2008 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kütükçü Ali Bey, Seyranbağları ve Tevfik İleri İlköğretim okullarının 6. sınıflarından rastgele seçilen şubelerle sınırlandırılmıştır.

2. Yöntem

Araştırmada, öntest-sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır.

“Bu modelde araştırma, belirli amaçlar için daha önce şekillenmiş olan gruplar üzerinde yapılmaktadır. Bu model bize, daha önce oluşmuş grupların aynen alındığını, ancak, şans yoluyla bunlardan bir tanesinin deney grubu, ötekini de kontrol grubu olarak atandığını, grupların bir kez deney başlamadan bir kez de deney bittikten sonra ölçüldüğünü göstermektedir. Bu tür bir araştırmada iç-geçerliliği tehdit edebilecek tarih, olgunluk, test etme ve araç gibi kaynaklardan gelen hatalar ya da etkiler oldukça kontrol edilebilmektedir. Çünkü, bu değişkenlerin deney ve kontrol grubundaki etkileri aynı olacaktır” (Kaptan, 1998: 85).

Buna göre araştırmanın deneysel deseni aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1. Araştırmanın Deneysel Deseni

Gruplar	Okullar/Şube	Değerlendirme	Deneysel İşlem	Değerlendirme
Deney Grupları	K.A. İÖÖ/ 6A	Öntest	Öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımı	Sontest
	Sb. İÖÖ/ 6D			
	T.İ. İÖÖ/ 6B			
Kontrol Grupları	K.A. İÖÖ/ 6E	Öntest	Öğretmen çalgısı olarak blokflüt kullanımı	Sontest
	Sb. İÖÖ/ 6C			
	T.İ. İÖÖ/ 6D			

Tablo 1. de verilen araştırma deseninden de anlaşılacağı gibi, öncelikle araştırma kapsamındaki üç okulda, deney ve kontrol grupları olabilecek şubeler belirlenmiş; belirlenen bu şubelere deneysel araştırma öncesinde öntest uygulanarak denklikleri araştırılmıştır. Yapılan analiz sonucunda grupların birbirine denk olduğu tespit edilmiş ve altı hafta süren uygulama sürecine geçilmiştir. Bu süreçte, İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programının III. kademe 6. sınıf müzik dersi “Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesi deney grubunda öğretmen çalgısı olarak gitar, kontrol grubunda ise blokflüt kullanılarak işlenmiştir. Deneysel uygulama sürecinin bitiminden sonraki hafta tüm gruplara sontest uygulanmıştır.

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Ankara İli Çankaya İlçesi MEB’e bağlı Kütükçü Alibey İlköğretim Okulu, Seyranbağları İlköğretim Okulu ve Tevfik İleri İlköğretim Okullarındaki 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2007-2008 eğitim-öğretim yılı içerisinde, Kütükçü Alibey İÖÖ’da öğrenim gören 6A ve 6E şubeleri, Seyranbağları İÖÖ’da öğrenim gören 6C ve 6D, Tevfik İleri İÖÖ’da öğrenim gören 6B ve 6D şubelerindeki öğrenciler oluşturmaktadır.

Yürütülen bu deneysel çalışmada, üç ayrı ilköğretim okulunda kullanılacak olan deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesindeki başarı düzeylerinin birbirine denkliği araştırmanın sağlıklı yürütülebilmesi için büyük önem taşıdığından, gruplar belirlenirken ders öğretmenlerinin görüşleri alınmış, seviyeleri birbirine yakın olan şubeler belirlenerek, rasgele seçilmiştir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Uygulanan eğitim-öğretim sürecinde, ünitenin bilişsel hedef davranışlarına ilişkin verileri toplamak için öntest-sontest olarak “Bilişsel Başarı Testi” uygulanmıştır. Test, İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programının III. Devre 6. Sınıf Müzik Dersi “Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesinde hedeflenen bilişsel davranışları, uygulanan eğitim-öğretim süreci sonunda öğrencilerin ne düzeyde kazandıklarını ölçmeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

Ölçme aracının geliştirilmesi aşamasında aracın üniteyi kapsamı, ünitenin amaç ve kazanımlarını tutarlı bir şekilde ölçmesi, objektif özellikler taşıması, anlaşılabilir ve uygulanabilir olması gibi temel ölçütlere dikkat edilmiştir. Hazırlanan ölçme aracının geçerliği, konusunda uzman altı kişinin görüşleri alınarak sağlanmış, güvenilirliği ise Kuder-Richardson (KR20) madde analizi test yöntemiyle yapılmıştır.

Kuder-Richardson (KR20) madde analizi test yöntemiyle, toplam 109 altıncı sınıf öğrencisine yapılan pilot uygulama sonucu, maddelerin günlük indisleri ve ayırıcılık indisleri hesaplanarak, ayırıcılık indisi 0.20'nin altında kalan maddeler testten elenmiş ve sonuçta 25 maddelik bir "Bilişsel Başarı Testi" meydana getirilmiştir. Son hali verilen testin güvenilirlik katsayısı KR20 formülüyle hesaplanmış ve 0.81 bulunmuştur. Test, bu haliyle "güvenirliği yüksek" bir test olarak kabul edilebilir.

2.3. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Araştırmanın altproblemlerinin çözümüne ilişkin olarak toplanan veriler bilgisayara aktarılmış, istatistiksel çözümler için SPSS 11.5 paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}) ve "Student's t" testinden yararlanılmıştır.

2.4. Deneysel Uygulama Süreci

Ünitenin konuları ve hedef davranışları doğrultusunda ders planları hazırlanmış, hazırlanan ders planlarına uygun çalışma materyalleri geliştirilmiştir. Çalışma materyallerinin müzik dersinde uygulanabilirliğini sağlamak için iki müzik öğretmeni, üç müzik eğitimi uzmanı ve bir eğitim bilim uzmanı olmak üzere altı kişinin görüşleri alınmıştır.

Araştırmada, kontrol grubunun ders işleme sürecine herhangi bir müdahale yapılmamış; bu grubun öğretmenleri, derslerinde, öteden beri uygulayageldikleri ders işleme yöntemlerini kullanmışlar, deney gruplarının dersleri ise araştırmacı tarafından işlenmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırma verileri doğrultusunda, araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

3.1. Birinci Altprobleme İlişkin Bulgular

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, "Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım" ünitesi Bilişsel Başarı Testinden (öntest) aldıkları puanların Student's t testi ile yapılan analiz sonuçları Tablo 2. de sunulmuştur.

Tablo 2. Deney ve Kontrol Grupları Öntest Puanlarının Karşılaştırılması

Grup	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney	88	24.68	10.733	176	-0.161	0.872
Kontrol	90	24.98	13.599			

Tablo 2. de görüldüğü gibi; deney grubunun başarı testi aritmetik ortalaması $\bar{X} = 24.68$, kontrol grubunun başarı testi aritmetik ortalaması ise $\bar{X} = 24.98$ ' dir. Her iki ölçüm puanlarının karşılaştırılmasında ($t_{(176)} = -0.161$; $p > 0.05$) önermesi dikkate alındığında, iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuca göre her iki grubun başlangıç aşamasındaki bilgi düzeylerinin birbirine denk olduğu söylenebilir.

3.2. İkinci Altprobleme İlişkin Bulgular

Kontrol grubunun öntest ve sontest puanları arasındaki farkın anlamlılığını ölçmek için "İki Eş Arasındaki Farkın Önemlilik Testi" kullanılmış ve sonuçlar Tablo 3. de verilmiştir.

Tablo 3. Kontrol Grubu Bilişsel Başarı Testi Öntest-Sontest Puanları

Grup	Test	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Kontrol Grubu	Öntest	90	24.98	15.919	88	-18.857	.000
	Sontest	89	56.85				

Tablo 3. de görüldüğü gibi; kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanları uygulama öncesinde $\bar{X} = 24.98$ iken uygulama sonrasında $\bar{X} = 56.85$ olmuş ve % 127.58' lik bir artış göstermiştir. Ortalamalar arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan t testi sonucunda bu farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($t_{(88)} = -18.857$; $p < 0.05$). Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin, "Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım" ünitesi bilişsel davranışlarını kazanmada artış sağladığı söylenebilir.

3.3. Üçüncü Altprobleme İlişkin Bulgular

Deney grubunun öntest ve sontest puanları arasındaki farkın anlamlılığını ölçmek için "İki Eş Arasındaki Farkın Önemlilik Testi" kullanılmış ve sonuçlar Tablo 4. de verilmiştir.

Tablo 4. Deney Grubu Bilişsel Başarı Testi Öntest-Sontest Puanları

Grup	Test	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Deney Grubu	Öntest	86	24.68	15.663	85	-26.670	.000
	Sontest	86	69.98				

Tablo 4. de görüldüğü gibi; deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi Bilişsel Başarı Testi ortalama puanı $\bar{X} = 24.68$ iken, bu değer uygulama sonrasında $\bar{X} = 69.98$ olmuş ve % 183.55' lik bir artış göstermiştir. Ortalamalar arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan t testi sonucunda bu farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($t_{(86)} = -26.670$; $p < 0.05$). Buna göre, deney grubu öğrencilerinin, “Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım” ünitesi bilişsel davranışlarını kazanmada artış sağladığı gözlenmiştir.

3.4. Dördüncü Altprobleme İlişkin Bulgular

Deney ve kontrol gruplarının sontest puanları arasındaki farkın anlamlılığını ölçmek için “İki Ortalama Arasındaki Farkın Önemlilik Testi (Bağımsız Gruplar t Testi)” kullanılmış ve sonuçlar Tablo 5. de verilmiştir.

Tablo 5. Deney ve Kontrol Grupları Sontest Puanlarının Karşılaştırılması

Grup	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney	86	69.98	12.103	173	8.255	.000
Kontrol	89	56.85	8.707			

Tablo 5. de görüldüğü gibi; deney grubu öğrencilerinin sontest puanı $\bar{X} = 69.98$ iken, kontrol grubunun başarı testi aritmetik ortalaması $\bar{X} = 56.85$ 'dir. Ortalamalar arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan t-testi sonucunda bu farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($t_{(173)} = 8.255$; $p < 0.05$). Söz konusu farklılık deney grubunun lehine gerçekleşmiştir. Elde edilen sonuç, İlköğretim 6. sınıf Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım ünitesinin bilişsel davranışlarını kazanmada, öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının, öğretmen çalgısı olarak blokflüt kullanımına göre daha etkili olduğunu göstermektedir.

4. Tartışma Ve Sonuç

Araştırmanın bulgularına göre, öğretmen çalgısı olarak gitarın kullanıldığı deney grubu ile öğretmen çalgısı olarak blokflütün kullanıldığı kontrol grubu öntestleri aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık yok iken ($t_{(176)} = -0.161$; $p > 0.05$), kontrol grubunun sontest aritmetik ortalaması öntest aritmetik ortalamasına göre % 127.58'lik bir artış göstermiş ($t_{(88)} = -18.857$; $p < 0.05$) ve deney grubu sontest aritmetik ortalaması öntest aritmetik ortalamasına göre % 183.55'lik bir artış göstermiştir ($t_{(86)} = -26.670$; $p < 0.05$). Her iki grubun da başarı puanları yükselmiş ancak deney grubunun öntest-sontest aritmetik ortalaması, kontrol grubunun öntest-sontest aritmetik ortalamasına göre daha fazla artış göstermiştir. Bu durum iki grup arasında bir fark doğmasına yol açmıştır. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t_{(173)} = 8.255$; $p < 0.05$). Sonuç olarak öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının, öğretmen çalgısı olarak blokflüt kullanımına göre İlköğretim 6. sınıf Müzikte Hız, Gürlük ve Anlatım ünitesinin bi-

lişsel davranışlarını kazanmada daha etkili olduğu söylenebilir. Elmas (1986), Özçakır (1990), Yöndem (1992), Güzel (1994), Halvaşı (1999), Akbulut (2001), Kaptan (2001), Kanneci (2001), Kıvrak (2003) ve Erdoğan'ın (2007) elde ettikleri bulgular da bu sonucu destekler niteliktedir. Gitarın müzik eğitiminde kullanılabilirliğini araştıran bu çalışmalarda; gitarın sahip olduğu teknik özelliklerle müzik eğitiminde kullanılmaya uygun bir çalgı olduğu ve bu alanda gerekli araştırmalar yapıldığı takdirde genel müzik eğitimine olumlu katkılar getireceği belirtilmektedir.

Deney ve kontrol grupları arasındaki bu farklılığın, gitarın teknik özelliklerinin ve anlatım olanaklarının, hız ve gürlük terimlerini ifade etmede blokflüte göre daha güçlü olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Deneysel uygulamada gitarın birçok teknik özelliğinden yararlanılmış, bazı parçalar solo, bazıları ise eşlik olarak çalınmıştır. Hız ve gürlük terimlerinin anlatımında arpejler, tremolo, gamlar ve rasgueadolar kullanılmış; “Müzikte Anlatım” konusunda gitarın tımsal özelliklerinden (dolce, ponticello, tasto vb.) faydalanılmış, bu konular öğrencilerin de dikkatleri çekilerek anlatılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin başarısında, gitarın bu özelliklerinin önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir.

Ayrıca, öğretmen çalgısı olarak gitarın kullanıldığı deney grubunda işlenen dersin, bu öğrenciler için yeni bir ders işleyiş şekli olmasının da bir etken olduğu söylenebilir. Nitekim, deney grubu öğrencileri ile yapılan görüşmelerde, öğrencilerin büyük çoğunluğu gitarla işlenen dersleri, blokflütle işlenen derslere göre daha ilgi çekici, zevkli ve eğlenceli bulduklarını; ayrıca, gitar eşliğinde şarkı söylemekten ve gitar dinlemekten çok hoşlandıklarını belirtmişlerdir.

5. Öneriler

Gitarın öğretmen çalgısı olarak kullanımının, öğrenci başarısına etkisi hakkında daha kesin yargılara ulaşabilmek için değişik konu alanlarında ve değişik öğrenci grupları üzerinde daha fazla deneysel araştırma yapılmalıdır.

Müzik eğitiminde, öğrencilerin gitara olan ilgilerinden faydalanılmalıdır.

Müzik öğretmenleri derslerinde gitarı daha fazla kullanmalıdırlar.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen gitar eğitiminde, gitarın, İlköğretim müzik derslerinde kullanılmasına uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

6. Kaynaklar

1. AKBULUT, Fatih; **Gitar Eşlikli Okul Şarkılarının Müzik Eğitimindeki Önemi**, İstanbul Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2001.
2. COFFMAN, D. D.; **Vocal Music And The Classroom Teacher, 1885 to 1905**, *Journal of Research in Music Education*, Vol. 35, Issue 2, 1987.
3. DAYI, Meral; **Ortaöğretim Kurumlarında Seçmeli Olarak Okutulan Müzik Derslerinde Öğretmenin Kullandığı Çalgılar Ve Öğrencilere Verilen Çalgı Eğitimine İlişkin Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri**, Gazi Üniversitesi (Yayımlanma-

- miş Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2002.
4. ELMAS, Yıldız; **Müzik Tarihinde Gitarın Biçim Evrimi**, Marmara Üniversitesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 1986.
 5. ERDOĞAN, Can; **Duyuş Eğitiminde Eşlik Çalgısı Olarak Klasik Gitarın Kullanımı**, Mersin Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin, 2007.
 6. GİLES, Amy; FREGO R.J. David; **An Inventory of Music Activities Used by Elementary Classroom Teachers: An Exploratory Study**, Applications of Research in Music Education, Vol. 22, Issue 2, 2004.
 7. GÜZEL, Melih; **Türk Müziği Ezgi ve Dizilerinin Gitara Uygulanabilirliği**, Marmara Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1994.
 8. HALVAŞI, A. Aylin; **Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar**, Marmara Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1999.
 9. **İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı**, Mili Eğitim Basımevi, Ankara, 1994.
 10. KANNECİ, Ahmet; **Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yaptırlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri**, Gazi Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001.
 11. KAPTAN, Saim; **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**, Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara, 1998.
 12. KAPTAN, Zekeriya; **Klasik Gitarın Türk Halk Müziği Kaynaklı Okul Şarkılarında Kullanımı**, Gazi Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2001.
 13. KIVRAK, Yakup; **Müzik Eğitimi Çalgılarımız**, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya, 2003.
 14. KOCABAŞ, Ayfer; **İşbirlikli Öğrenmenin Blokflüt Öğretimi ve Öğrenme Stratejileri Üzerindeki Etkileri**, Dokuz Eylül Üniversitesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1995.
 15. KÜÇÜKÖNCÜ, Yılmaz; **Türk Eğitim Sistemindeki Yeniden Yapılanma Sürecinde Müzik Öğretmeni Modelleri**, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli, 2006.
 16. ÖZDEMİR, Mehmet Ali; **Orff Çalgıları Metodu**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2002.
 17. ÖZÇAKIR, Recep; **Klasik Gitar Türk Okul Müziğinde Bir Eşlik Çalgısı Olarak Nasıl Kullanılabilir**, Marmara Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1990.
 18. *PICERNO, V. J.; The Role Of The Elementary Classroom Teacher And The Music Specialist: Opinions Of The Music Supervisor, Journal of Research in Music Education, Vol.18, Issue 2, 1970.*
 19. UÇAN, Ali; YILDIZ, Gökay; BAYRAKTAR Ertuğrul; **İlköğretimde Müzik Öğretimi: Modül 9**, Süleyman Demirel Üniversitesi, Burdur, 1999.
 20. YÖNDEM, Sadık; **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Anadal Gitar Eğitimi Nasıl Olmalıdır?**, İnönü Üniversitesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Malatya, 1992.